

*Misiune prin imagine și cuvânt**

Televiziunea TRINITAS (TRINITAS TV) a Patriarhiei Române

Televiziunea TRINITAS TV a Patriarhiei Române a fost înființată în octombrie 2007. Ea a fost pe de o parte un răspuns la o urgență imediată, aceea a dezvoltării instituțiilor de comunicare în masă ale Bisericii, iar pe de altă parte era un efect al dorinței credincioșilor din România de a avea un canal de televiziune bisericesc. Nenumărați ascultători ai postului de radio TRINITAS au solicitat înființarea unui post de televiziune care să transmită pe cale vizuală ceea ce radioul transmitea pe calea undelor: un mesaj al păcii și solidarității, o informare corectă și lipsită de obsesia comercială pentru senzațional, un cuvânt prietenos și cald pentru cei singuri sau suferinzi.

A. Motivații teologice și misionare ale înființării Televiziunii Patriarhiei Române:

1. *Creștinismul ortodox este credința religioasă care valorifică în modul cel mai deplin vizualul. Atunci când Îl întâlnesc pe Hristos-Mesia, oamenii își argumentează afirmațiile prin probe vizuale, nu doar auditive. Astfel, în*

* Cuvântul Preafericitului Părinte DANIEL, Patriarhul României, adresat cu prilejul primirii titlului de *Doctor Honoris Causa* al Universității de Vest "Vasile Goldiș" din Arad, sâmbătă 6 decembrie 2008.

primul capitol al Evangheliei după Ioan citim că Filip cheamă simplu pe Natanael să facă cunoștință cu Iisus din Nazaret, Fiul lui Dumnezeu Cel întrupat: "*Vino și vezi!*" (Ioan 1, 46). Iar Epistola I a aceluiași Evanghelist Ioan accentuează valențele spirituale ale vizibilului: "*Ceea ce am văzut și am auzit vă vestim și vouă, ca și voi să aveți părtășie cu noi. Iar părtășia noastră este cu Tatăl și cu Fiul Său, Iisus Hristos.*" (I Ioan 1, 3).

În cultura universală, ca și în pedagogia Sfinților Părinți ai Bisericii, imaginea a jucat dintotdeauna un rol cheie. În istoria culturii, identificăm expresia picturală a sentimentelor umane, pornind de la experiențele înalte ale spiritului, până la cele mai comune, încă de pe zidurile peșterilor în care locuiau strămoșii noștri. În milenii de rafinare artistică ce au urmat, fixarea pe un suport oarecare a unei imagini a fost întotdeauna în primul rând o metodă de immortalizare a chipului unei persoane sau a unui eveniment, deci o *luptă cu ignoranța și cu uitarea*, iar în al doilea rând un *mijloc de comunicare diacronic*. Același dublu reflex de a conserva, fie și într-o formă imaterială, realități personale și istorice a generat și descoperirea mijloacelor moderne de stocare a imaginii. Printre acestea, televiziunea, care este în același timp fixare a imaginii pe suport magnetic sau digital și comunicare în timp real, este un mijloc fascinant. Televiziunea este mediul care transferă localul în planetar, având marele avantaj că transmite informațiile într-un mod mult mai obiectiv decât alte medii jurnalistice, bucurându-se deci de un credit foarte însemnat.

În învățătura marilor teologi ai Bisericii, icoana (adică imaginea stilizată și transfigurată a unei persoane sfinte sau a unui eveniment din istoria mântuirii) este *fereastră către cer* și expresie vizuală a credinței. Dincolo de motivația strict estetică, locașurile de cult sunt împodobite cu picturi din rațiuni de fidelitate față de mesajul Evangheliei. Urmașii Apostolilor au realizat că imaginea își transmite conținutul informațional (și formativ, de bună seamă) în mod instantaneu și complet, chiar și celor care au o pregătire intelectuală mai redusă. Cuprinzând în sine informație (memorial) și

frumusețe, și mai ales apel la comuniune spirituală, *pictura bisericească a fost într-un fel anticiparea mijloacelor contemporane de comunicare, care își edifică identitatea prin precizia sa cultică și estetica sacră, întrucât evocă misterul prezenței harului divin și invocă persoanele sfinte.*

2. Televiziunea Bisericii este necesară pentru a face posibilă participarea la Sfânta Liturghie a persoanelor care nu se pot deplasa și pentru a transmite o încurajare oamenilor singuri și lipsiți de ajutor.

Participarea la Sfânta Liturghie nu este deplină în absența componentei vizuale. Faptul că Radio TRINITAS, postul de radio al Patriarhiei Române, transmite zilnic slujbele Bisericii este un lucru foarte bun, dar într-o anumită măsură incomplet.

Ritualurile liturgice, pictura bisericilor, estetica obiectelor folosite la slujbe, toate acestea cer și o reflectare vizuală a cultului din Biserica Ortodoxă - ceea ce se poate realiza doar prin intermediul televiziunii. Pe de altă parte, evenimentele bisericești pot fi reflectate în amploarea lor reală doar prin intermediul camerelor de luat vederi, ceea ce s-a văzut, de exemplu, la sărbătorirea din acest an a Sfântului Dimitrie cel Nou, Ocrotitorul Bucureștilor.

3. Televiziunea Patriarhiei Române urmărește punerea în lumină a imensului patrimoniu cultural creat de Biserică.

Patrimoniul istoric și cultural al Bisericii Ortodoxe este impresionant, iar sfintele lăcașuri care îl alcătuiesc se remarcă prin iconografie, prin arhitectură, prin bogăția vaselor liturgice și a altor obiecte vechi create pentru a fi folosite în cult, prin tezaurele păstrate în muzeele eparhiale, mănăstirești și parohiale. Toate acestea reprezintă o sumă culturală românească recunoscută pe plan european și mondial, care trebuie pusă în valoare în mod sistematic și susținut.

Făcând cunoscute bogățiile patrimoniului cultural-bisericesc românesc, Televiziunea TRINITAS promovează și o educație a publicului în sensul cunoașterii și prețuirii operelor de reală valoare spirituală și culturală. Acest fapt are drept finalitate conștientizarea, de către preoți și credincioși, a necesității conservării și restaurării monumentelor și obiectelor de patrimoniu.

4. Prin acest post de televiziune se dorește cultivarea frumosului spiritual, prin elevația sau mutația de la frumusețea creată la cea necreată, de la vederea fizică la vederea duhovnicească.

Biserica binevestește frumusețea spirituală prin icoană, obiecte de cult, veșminte, vase liturgice, coperti de carte din metale prețioase sau din email, miniaturi, iconostase și mobilier bisericesc sculptat. Biserica Ortodoxă folosește foarte mult esteticul inspirat de credința creștină, ca mijloc de elevație spirituală, dar și pentru că el are o directă influență asupra eticului: cultivarea frumosului sacru poate fi imbold pentru realizarea binelui; omul e frumos cu adevărat dacă are suflet bun.

Pe de altă parte, se observă cu ușurință tendința lumii de azi de a acorda atenție lucrurilor care fascinează prin strălucire, dar care sunt de fapt inconsistente și perisabile. Televiziunea TRINITAS acordă atenție frumuseții netrecătoare, care trebuie apreciată ca dar de la Creator și care pacifică sufletul în profunzimea lui, e vorba deci de frumusețea păcii și bucuriei sufletului în comuniune cu Dumnezeu.

5. Televiziunea TRINITAS este necesară și pentru a reflecta mai teologic și spiritual diferite momente solemne din viața comunităților religioase și din viața civilă.

Într-o vreme în care valorile se diluează, evenimentele-simbol ale poporului român trebuie trăite cu solemnitate și recunoștință. Televiziunea

TRINITAS acordă o atenție deosebită Zilei Eroilor, Zilei Naționale a României, dar și evenimentelor europene cu semnificații profunde. Televiziunea Patriarhiei Române prezintă aspecte din viața comunităților românești de peste hotare și mediatizează cu prioritate talente cultivate ale românilor din diferite țări ale lumii.

6. *Televiziunea TRINITAS nu dorește concurență, ci cooperare cu Televiziunea Națională, cu Ministerul Culturii și Cultelor, cu Ministerul Educației, Cercetării și Tineretului, cu Ministerul de Externe, cu Autoritatea Națională pentru Turism și cu alte televiziuni din țară și din străinătate, care au obiective convergente cu ale noastre.* Dorim ca, prin aceasta, să aplicăm și mai mult prevederile Legii Cultelor, în care cultele sunt recunoscute ca parteneri sociali ai Statului (*Legea nr. 489/2006 privind libertatea religioasă și regimul general al cultelor, art. 7: "Statul român recunoaște cultelor rolul spiritual, educațional, social-caritabil, cultural și de parteneriat social, precum și statutul lor de factori ai păcii sociale"*).

Așadar, înființarea Televiziunii TRINITAS a fost o necesitate incontestabilă. De asemenea, Televiziunea TRINITAS este gândită ca o instituție media cooperantă și complementară postului de Radio TRINITAS al Patriarhiei Române.

B. Activitatea actuală a Televiziunii TRINITAS.

Televiziunea TRINITAS emite 16 ore pe zi, între orele 09.00 dimineața și 01.00 noaptea. Programul este foarte variat și are drept repere esențiale cele două transmisiuni directe zilnice: *Sfânta Liturghie* și *Vecernia*.

Transmiterea în direct, în fiecare zi, a *Sfintei Liturghii* și a *Vecerniei*, reprezintă o nouă formă de ajutor pe care Biserica, prin Televiziunea TRINITAS, îl acordă persoanelor care, din cauza bolilor, a vârstei înaintate, a

distanței foarte mari sau a problemelor care afectează evoluția firească a vieții, nu pot lua parte, de fiecare dată, la slujbele oficiate în lăcașul de cult.

Pe lângă aceasta, la marile evenimente din viața Bisericii Ortodoxe Române, Televiziunea Patriarhiei Române realizează transmisiuni directe complete. Cele mai semnificative momente de acest fel au fost: sărbătorirea Sfântului Cuvios Dimitrie cel Nou, Ocrotitorul Bucureștilor, aniversarea a 600 de ani de la atestarea documentară a Episcopiei Romanului, întronizările noilor ierarhi pe tronurile mitropolitane de la Craiova și Iași. Prin transmisiunile directe realizate de Televiziunea TRINITAS la aceste momente, evenimentele în sine sunt trăite la scară națională, iar cei ce le văd pe ecran devin participanți la bucuria celor care sunt de față în mod fizic la momentul respectiv.

Dinamismul vieții Bisericii Ortodoxe Române este subliniat și reflectat prin *Jurnalul TRINITAS*, până acum singurul jurnal religios de televiziune din România. De la marile evenimente organizate la Patriarhia Română, până la inițiativele eparhiale și parohiale din orice colț al țării, camera de luat vederi receptează vizual acțiunile, dar și motivația celor ce le organizează și efectul produs de ele. Jurnalul TRINITAS arată cât de vie, prezentă și activă este Biserica Ortodoxă Română. Informațiile prezentate redau atât activitățile ierarhilor, cât și dinamica vieții parohiilor din țară și din afara țării, precum și viața mănăstirilor.

Emisiunea care prezintă locurile de pelerinaj din România și din întreaga lume se numește *Pașii Pelerinului*. Ea aduce în atenția privitorilor frumusețea spirituală a lăcașurilor de cult, liniștea rugăciunilor rostite în mănăstirile ortodoxe, potecile care poartă spre acele locuri ce deschid porțile sufletului. Ea propune un itinerariu vizual, care se încheie mereu cu o

descoperire de ordin duhovnicesc. Fiecare emisiune este o descriere, dar în același timp o invitație la pelerinaj, la căutarea sfințeniei.

Mănăstirile și bisericile prezentate sunt din toate regiunile țării. Intenția realizatorilor este de a oferi o informare scurtă și ușor de asimilat despre istoricul sfântului lăcaș, dar sunt prezentate și date despre viața spirituală a mănăstirii sau parohiei respective. Pe scurt, emisiunea aceasta schițează o hartă a comorilor spirituale ale Ortodoxiei.

Dedicată reflectării gestului filantropic inspirat de iubirea Preasfintei Treimi, emisiunea *Lumina faptelor bune* propune prezentarea gesturilor umanitare și a instituțiilor de asistență socială și filantropică organizate de către Biserică. Scopul acestei prezentări este acela de aducere în prim-plan a acelor persoane care, prin asistența pe care o oferă, luminează viața celor aflați în dificultate. Un alt scop declarat al emisiunii este acela de a prezenta cazuri sociale, cu dorința de a construi o punte vizibilă între cei care au nevoie de ajutor și cei care îl pot oferi.

În vara anului 2008, au fost realizate o serie de emisiuni prin care era prezentată situația dramatică a victimelor inundațiilor, cu scopul sensibilizării publicului nostru spre ajutorarea sinistraților.

O sumă încurajatoare de bani a fost strânsă în urma unei emisiuni care prezenta cazul tulburător al unui copil bolnav ce avea nevoie de o intervenție chirurgicală de urgență.

O emisiune deosebit de educativă a fost aceea în care în studio a fost invitat un tânăr care fusese dependent de droguri și care a relatat experiențele traumatizante prin care a trecut, dar le-a depășit grație ajutorului primit de la alții.

Emisiunea *Calea Credinței* este programul care ajută la înțelegerea sensului gesturilor liturgice, a importanței textului de slujbă, a simbolismului

obiectelor și veșmintelor liturgice. Ea arată cât de important este ca trăirea credinței să fie dublată de înțelegerea celor săvârșite în spațiul sacru al Bisericii Ortodoxe.

Venind în sprijinul activității didactice a slujitorilor Sfântului Altar, emisiunea *Calea Credinței* propune o *cateheză vizuală* dedicată înțelegerii corecte a relației dintre învățătura de credință și reprezentarea ei liturgică. Făcând apel la misiunea profetică a Bisericii, *Calea Credinței* susține, prin întâlnirea dintre imagine și comentariul avizat al profesorilor de teologie, înțelegerea detaliilor care compun tabloul complex al slujbelor bisericești și care dezvăluie profunzimea participării nemijlocite la misterul liturgic, la întâlnirea cu Dumnezeu.

Dezbaterea zilnică *Biserica Azi* pune într-o lumină corectă relația dintre Biserică și societate. Ea arată cum se raportează Biserica la provocările curente ale societății și cât de prezentă este ea în viața de zi cu zi a cetății, pe care o orientează.

În această emisiune sunt invitate adesea personalități ale spațiului public și specialiști în diferitele domenii despre care se discută. Iată câteva subiecte abordate în ultima perioadă: *Urbanism și Patrimoniul; Pelerinajul și descoperirea lui Dumnezeu; Pastorația în comunitățile de rromi; Practica și disciplina lecturii în zilele noastre; Penitenciarul, spațiu al pocăinței și altele.*

Deși întotdeauna în emisiune este prezent un preot, participă ca invitați și laici, fapt deosebit de apreciat de publicul televiziunii noastre.

După cum se observă, conținutul publicistic al programelor Televiziunii TRINITAS nu este unul exclusiv religios, însă maniera în care sunt abordate toate problemele este una creștină.

Toate programele au scopul de a intensifica, într-o lume marcată de secularizare, misiunea spirituală a Bisericii, de a propovădui Evanghelia lui Hristos printr-un mesaj actual, accesibil publicului larg.

C. Modalități de recepție. Ecouri, grilă de programe

Televiziunea TRINITAS poate fi recepționată în prezent în aproximativ 70% din piața de distribuție TV din România, mai precis prin întreaga rețea RCS&RDS, prin platformele digitale DIGI, DOLCE și BOOM, prin rețele medii și mici de cablu TV din orașe și comune în întreaga țară, precum și în rețeaua de cablu digital UPC. În următoarele zile, compania UPC va prelua Televiziunea TRINITAS în întreaga sa rețea de TV-cablu analogic din întreaga țară, ceea ce va însemna acoperirea a aproximativ 95% din totalul abonaților de televiziune din România.

De asemenea, Televiziunea TRINITAS poate fi recepționată oriunde în țară, precum și în cea mai mare parte a Europei, direct de pe satelitul AMOS 2.

Sunt deja foarte mulți români din întreaga Europă care recepționează Televiziunea TRINITAS prin satelit și care apreciază în mod deosebit faptul că pot urmări mai ales slujbele ortodoxe și transmisiunile de la evenimente bisericesti majore. Cateheza pe care o primesc prin emisiunile TRINITAS, informațiile referitoare la viața spirituală a comunităților mari și mici de pe tot cuprinsul țării au darul de a-i apropia și mai mult de patrie și de a le reda speranța revenirii acasă, într-un context oarecum dificil din punct de vedere economic, dar viu și dinamic din punct de vedere spiritual.

Telespectatorii fideli ai Televiziunii Patriarhiei Române ne încurajează adesea prin scrisori, telefoane, mesaje pe e-mail sau direct, când îi întâlnesc pe stradă sau la biserică pe redactorii televiziunii. Înțelegem astfel că audiența Televiziunii TRINITAS este apreciabilă. Cel mai mult sunt urmărite

transmisiunile directe, dar foarte apreciate sunt și dezbaterile în care sunt implicați reprezentanți ai societății: profesioniști ai domeniului educației și culturii, oameni de știință, persoane implicate în opere de caritate, reprezentanți ai instituțiilor Statului român care explică problemele sociale din perspective diferite.

Felicităm și binecuvântăm pe toți cei care au sprijinit și sprijină activitatea Televiziunii TRINITAS a Patriarhiei Române, având convingerea că lucrarea Televiziunii creștin-ortodoxe este una necesară și utilă, că ea contribuie la întărirea credinței, la evidențierea valorilor cultural-liturgice românești și la intensificarea comuniunii spirituale între generații și între diferitele regiuni ale României. În mod deosebit mulțumim cadrelor universitare din toată țara care contribuie la afirmarea valorilor Ortodoxiei și ale spiritualității românești în context național și internațional.

† Daniel

Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române

Anexă

Grila de programe Televiziunea TRINITAS:

- 09.00-10.30 Sfânta Liturghie - transmisiune directă din Catedrala Patriarhală
- 10.30-10.35 Pașii Pelerinului (clip cu imagini de la locuri de pelerinaj)
- 10.35-10.45 Pagini de istorie (documentar) (R)
- 10.45-10.50 Sinaxar - Sfinții zilei - Cartea Vieții (Evanghelia zilei)
- 10.50-10.55 Filocalia (lectură filocalică, pilde, poezie)
- 10.55-11.00 Omul de lângă tine (sondaj de opinie)
- 11.00-11.45 Biblia în istorie (dezbateri pe texte și teme scripturistice) (R)
- 11.45-11.50 Artă sacră (clip cu opere de artă bisericească)
- 11.50-12.00 Calea credinței (cateheză vizuală)
- 12.00-12.45 Convorbirile TRINITAS (dezbateri pe teme de cultură teologică)
(R)
- 12.45-12.50 Pașii Pelerinului (clip cu imagini de la locuri de pelerinaj)
- 12.50-13.00 Patristica (documentar)
- 13.00-13.30 Cuvânt pentru suflet (sfaturi duhovnicești) (R)
- 13.30-14.00 Film documentar (R)
- 14.00-15.15 Biserica Azi (dezbateri pe teme de actualitate) (R)
- 15.15-15.20 Sinaxar - Sfinții zilei - Cartea Vieții (Evanghelia zilei)
- 15.20-15.25 Filocalia (lectură filocalică, pilde, poezie)
- 15.25-15.55 Lumina faptelor bune (dezbateri pe teme de viață parohială) (R)
- 15.55-16.00 Artă sacră (clip cu opere de artă bisericească)
- 16.00-17.10 Vecernia - transmisiune directă din Catedrala Patriarhală
- 17.10-17.55 Biblia în istorie (dezbateri pe texte și teme scripturistice)
- 17.55-18.00 Sinaxar - Sfinții zilei - Cartea Vieții (Evanghelia zilei)
- 18.00-18.15 Jurnal TRINITAS (știri din actualitatea religioasă)
- 18.15-19.00 Convorbirile TRINITAS (dezbateri pe teme de cultură teologică)

19.00–19.05 Pașii Pelerinului (clip cu imagini de la locuri de pelerinaj)
19.05–19.15 Pagini de istorie (documentar)
19.15–19.25 Film documentar
19.25–19.30 Omul de lângă tine (sondaj de opinie)
19.30–20.00 Cuvânt pentru suflet (sfaturi duhovnicești)
20.00–20.05 Artă sacră (clip cu opere de artă bisericească)
20.05–20.30 Lumina faptelor bune (dezbateri pe teme de viață parohială)
20.30–20.40 Calea credinței (cateheză vizuală)
20.40–20.50 Patristica (documentar)
20.50–20.55 Pașii Pelerinului (clip cu imagini de la locuri de pelerinaj)
20.55–21.00 Filocalia (lectură filocalică, pilde, poezie)
21.00–21.15 Jurnal TRINITAS (știri din actualitatea religioasă)
21.15–22.30 Biserica Azi (dezbateri pe teme de actualitate)
22.30–23.00 Film documentar
23.00–23.30 Cuvânt pentru suflet (sfaturi duhovnicești)
23.30–23.40 Pagini de istorie (documentar)
23.40–23.45 Pașii Pelerinului (clip cu imagini de la locuri de pelerinaj)
23.45–23.50 Sinaxar - Sfinții zilei - Cartea Vieții (Evanghelia zilei)
25.50–24.00 Calea credinței (cateheză vizuală)
00.00–00.45 Biblia în istorie (dezbateri pe texte și teme scripturistice)
00.45–00.50 Artă sacră (clip cu opere de artă bisericească)
00.50–00.55 Patristica (documentar)
00.55–01.00 Filocalia (lectură filocalică, pilde, poezie)

Programe oferite în reluare:

Televiziunea TRINITAS vă oferă în fiecare zi reluarea celor mai importante programe ale sale din seara zilei precedente. Astfel, începând cu ora 11.00 a fiecărei zile puteți urmări în reluare emisiunile dezbateri *Biblia în istorie*, *Convorbirile TRINITAS*, *Lumina faptelor bune* și *Biserica Azi*. Pe lângă acestea, emisiunile catehetice *Calea Credinței* și *Cuvânt pentru suflet* sunt oferite în reluare alături de clipurile ce promovează valorile artei creștine: *Artă sacră* și *Pașii Pelerinului*. Nu în cele din urmă, emisiunile *Pagini de istorie* și *Patristica* sunt de asemenea difuzate în reluare, atât în cursul după-amiezii, cât și în cursul serii.

Date de contact:

Adresa: PATRIARHIA ROMÂNĂ, Televiziunea TRINITAS TV
Aleea Dealul Mitropoliei nr. 25, sector 4, RO-040161 București

Telefon: 021.406.82.62

Fax: 021.406.82.66

E-mail: trinitastv@yahoo.com

Web: www.trinitastv.ro, www.basilica.ro, www.patriarhia.ro